Институт техничких наука САНУ
Бр. 751/1
19.10. 20 26. год.

На основу чланова 33. став 2. и 61. став 1. тачка 1) Закона о науци и истраживањима Републике Србије („Службени гласник РС“, број 49/2019 и 108/2025), члана 34. став 1. тачка 1) Закона о Српској академији наука и уметности („Службени гласник РС“, број 18/2010), као и члана 105. став 1. тачка 1) Статута Српске академије наука и уметности (број 347/8 од 25.10.2023. године), Управни одбор Института техничких наука САНУ, уз претходно прибављену сагласност Извршног одбора САНУ, на својој седници одржаној дана 19.10.2026. године једногласно је донео

СТАТУТ

ИНСТИТУТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА САНУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Статута

Члан 1.

Овим статутом уређује се начин и облик организовања Института техничких наука САНУ (у даљем тексту: Институт), назив и седиште Института, делатности које Институт обавља, унутрашња организација и органи Института, начин стицања средстава и њихова расподела, доношење и примена општих аката, као и остала питања од значаја за рад и пословање Института.

Оснивање и правни статус Института

Члан 2.

Институт је основан Решењем Комитета за научне установе, универзитет и високе школе бр. 1157 од 15. јула 1947. године под називом Машински институт Српске академије наука, а по одобрењу Српске академије наука и уметности бр. 93/13 од 8. априла 1969. године, Институт послује под називом: Институт техничких наука Српске академије наука и уметности.

Оснивачка права према Институту има Српска академија наука и уметности (у даљем тексту: САНУ).

Члан 3.

Институт је научни институт који је организован као установа у складу са прописима о јавним службама и који реализује науку и истраживања као делатност од општег интереса (у даљем тексту: научноистраживачка делатност), кроз програме утврђене у складу са прописима којима се уређује систем науке и истраживања у Републици Србији као и програме утврђене законом којима се уређује рад Фонда за науку Републике Србије.

Институт обавља научноистраживачку делатност из области техничко-технолошких и природних наука, а статус правног лица је стекао уписом у судски регистар код привредног суда у Београду.

Институт подстиче развој ових научних области и унапређује истраживања у њима, а у сарадњи са сродним научним установама у земљи и иностранству.

Институт, у сарадњи са привредом или самостално, остварује примену својих достигнућа.

Члан 4.

Институт има статус правног лица и одговарајућу самосталност у сопственом управљању, располагању финансијским средствима и обављању научноистраживачке делатности и других послова.

Институт се уписује у Регистар научноистраживачких организација који води министарство надлежно за научноистраживачку делатност.

Организација, начин рада и управљање уређују се у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, законом којим се уређује научноистраживачка делатност, Статутом САНУ, овим статутом и другим прописима.

Председништво САНУ доноси одлуке којима утврђује начин на који САНУ подстиче и унапређује рад Института. Начелни ставови које при томе заузима САНУ, обавезно се примењују у раду Института.

Председништво САНУ одредило је Одељење хемијских и биолошких наука САНУ (у даљем тексту: надлежно одељење) да прати рад и непосредно се стара о унапређењу делатности Института.

Уколико не постоји сагласност Извршног одбора САНУ са предлогом Статута Института, Управни одбор Института дужан је поступати у складу са упутствима Извршног одбора САНУ.

Надзор над применом Статута обављају органи управљања Института и САНУ у својству оснивача.

Одлуку о промени назива, седишта, делатности, облика организовања, оснивању других организација или било којој статусној промени Института доноси Управни одбор на образложени предлог директора, а уз прибављену сагласност Извршног одбора САНУ.

Назив и седиште Института

Члан 5

Институт послује под пуним називом: Институт техничких наука САНУ.

Скраћени назив Института на српском језику је „ИТН САНУ“.

Пун назив института на енглеском језику је „Institute of Technical Sciences of SASA“, а скраћени назив је „ITS SASA“.

Седиште Института је у Београду, Кнеза Михаила 35/IV.

Печат

Члан 6.

Институт има своје печате и штамбиљ.

Печат Института је кружног облика, пречника 28 mm, са текстом написаним у два круга и по средини. У спољашњем кругу исписан је текст који гласи: „Институт техничких наука“, а у унутрашњем кругу „САНУ“, док је по средини написан текст „основан 1947. г.“.

Штамбиљ Института је правоугаоног облика са уписаним текстом:

у првом реду: Институт техничких наука САНУ

у другом реду: број

у трећем реду: датум, месец и година

у четвртом реду: Кнеза Михаила 35/IV, Београд, ПП 377

у петом реду: Тел. (011) 2636-994, 2185-437, Факс: 2185-263

Институт има и печат правоугаоног облика који служи за потребе обележавања и инвентарисања књига и часописа Библиотеке Института, са уписаним следећим текстом:

у првом реду: Библиотека Института техничких наука

у другом реду: САНУ

у трећем реду: Инв. бр. Сигн.

Поред печата из претходног члана, Институт може имати друге печате који се могу користити само у интерној употреби. О постојању интерних печата, као и о њиховом тексту и другим обележјима, одлуку доноси директор Института.

За употребу и чување печата одговоран је запослени кога одреди директор Института.

Запослени, коме је печат поверен на чување, обавезан је да печат чува тако да се онемогућава неовлашћено коришћење.

Текстови на печатима и штамбиљу исписани су на српском језику ћириличним писмом.

II. ДЕЛАТНОСТ ИНСТИТУТА

Члан 7.

Рад у Институту је организован према потребној стручности за обављање основне делатности института, а то су:

1. научноистраживачки рад,
2. стручни рад,
3. заједнички послови.

Члан 8.

Институт у оквиру основних, примењених и развојних истраживања, као и стручних делатности, самостално или у сарадњи са другим научним и стручним организацијама, обавља следеће делатности (према класификацији делатности):

- истраживање и експериментални развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама – шифра –72.19;
- истраживање и експериментални развој у биотехнологији – шифра 72.11;
- издавање књига – шифра 58.11;
- издавање часописа и сличних периодичних издања – шифра 58.14;
- архитектонска делатност – шифра 70.11;
- техничко испитивање и анализа – шифра 71.20;
- организовање састанака и сајмова – шифра 82.30;
- делатност библиотеке и архива – шифра 91.01.

Институт има право да обавља послове спољнотрговинског промета у оквиру уписане делатности на начин који је у складу са научноистраживачким радом Института.

Институт, поред наведених делатности, може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада под условом да се тим пословима не угрожава квалитет научноистраживачког рада, а који укључују:

- консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем – шифра 70.22;
- инжењерске делатности и техничко саветовање – шифра 71.12.

Институт може и без уписа у судски регистар обављати и друге делатности за које испуњава опште и посебне законске услове за обављање тих делатности ако служе унапређењу његове регистроване делатности и доприносе искоришћавању просторних и кадровских капацитета и опреме.

Испуњеност прописаних услова за обављање других делатности констатује се решењем надлежног органа односно прибављањем претходног одобрења, сагласности или другог акта надлежног органа ако је то прописано посебним законом, без којег Институт не може да отпочне са вршењем одређене делатности, односно не може да мења услове њеног обављања.

Члан 9.

У складу са прописима о високом образовању као и са статутом универзитета и статутом високошколске установе, Институт може учествовати са сродном високошколском установом у остваривању основних академских студија, мастер и специјалистичких академских студија и докторских академских студија, у научним областима за које је Институт регистрован.

Међусобна права и обавезе у току обављања послова из става 1. овог члана, Институт уређује уговором са високошколском установом, у складу са својим општим актима и овим Статутом односно статутима универзитета и високошколске установе.

Члан 10.

Институт може да сарађује са научноистраживачким организацијама, привредним друштвима и другим правним лицима, да учествује у реализацији заједничких научноистраживачких програма и пројеката, кроз образовање заједничких истраживачких тимова за извршавање појединих пројектних задатака, као и у реализацији међународних програма и пројеката и пројеката у сарадњи са привредом, укључујући и заједничко коришћење научноистраживачке, лабораторијске и друге инфраструктурне опреме.

Међусобна права и обавезе у остваривању сарадње из става 1. овог члана Институт уређује уговором са научноистраживачким организацијама, привредним друштвима и другим правним лицима, у складу са законом, својим општим актима и Статутом, као и одговарајућим актима других учесника у сарадњи.

III. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ИНСТИТУТА

Члан 11.

Унутрашња организација Института мора бити тако прилагођена делокругу и радним процесима у Институту да гарантује:

- прилагођеност унутрашње организације целини послова који се обављају унутар Института,
- стручно, ефикасно, рационално и усклађено вршење научноистраживачких и осталих послова у Институту,
- груписање истоврсних или сродних и међусобно повезаних послова у одговарајуће унутрашње јединице у Институту.

Научноистраживачке послове као и друге стручне и административно техничке послове који су у вези са радом и пословањем Института као и спровођењем планова и програма научноистраживачког рада, врше запослени у оквиру унутрашње организације Института, која се уређује Правилником о организацији и систематизацији послова у Институту, у складу са законом.

У Институту се организују следеће унутрашње односно организационе јединице:

1) Руководство Института – као управљачка и руководећа структура која организује и усмерава рад Института, доноси стратешке и оперативне одлуке, стара се о законитости рада и одговорна је за пословање и развој Института у целини;

2) Стручне службе Института (стручно и административно-техничко особље) - као радне целине у којима се обавља стручни рад у области административних, правних, финансијских и техничких послова који су у функцији боље организације и унапређења научноистраживачког рада у свим областима којима се Институт бави;

3) Тематске истраживачке групе - као основни облик радне организације Института у којима се обавља научноистраживачки рад према годишњем плану рада и програму институционалног финансирања ради реализације истраживања од приоритетног значаја за развој и унапређење области науке односно научних дисциплина за које је основано.

Свака организациона јединица одговорна је за извршавање радних задатака који су делови одређених програма и годишњих планова Института.

Истраживачке групе

Члан 12.

У истраживачким групама реализује се научноистраживачки рад према годишњем плану рада и програму институционалног финансирања ради реализације истраживања од приоритетног значаја за развој и унапређење области науке, односно научних дисциплина за које су основане.

Осим научноистраживачке делатности у организационим јединицима се обавља и рад на међународним програмима и пројектима као и другим пројектима за потребе других правних лица и пружају остале услуге у оквиру регистрованих делатности Института, у складу са законом.

Истраживачка група може имати најмање четири члана.

Удруживањем група из сличних области, у Институту се могу формирати интердисциплинарне истраживачке групе, центри, односно одељења (јединице), без својства правног лица, у складу са законом.

Свака група, центар, односно одељење има свог руководиоца кога именује директор на основу предлога чланова групе, центра, односно одељења. Ови руководиоци координирају рад чланова групе у складу са општим актом којим се уређује организација и систематизација послова у Институту.

Директор Института предлаже формирање нових тематских истраживачких група, центара и одељења, на бази елабората о оправданости такве целине, који подноси потенцијални руководилац групе.

Одлуку о формирању нових истраживачких јединица доноси Управни одбор на основу прибављеног мишљења Научног већа.

Члан 13.

У Институту се организују следеће стручне службе:

1. Секретаријат
2. Служба финансија и рачуноводства
3. Библиотека

Службе из претходног става овог члана обављају стручне, административне, правне, рачуноводствене и опште послове од заједничког интереса за све организационе јединице Института.

Секретаријат

Члан 14.

Стручне, административне, правне, опште и друге заједничке послове за потребе Института обавља Секретаријат.

Служба финансија и рачуноводства

Члан 15.

Служба финансија и рачуноводства обавља финансијске, рачуноводствене, књиговодствене и друге послове из области финансијског пословања Института.

Библиотека

Члан 16.

Институт има Библиотеку која служи као извор научних информација и научне и стручне литературе сарадницима Института.

Делатност Библиотеке Института обухвата:

- прикупљање, обраду, заштиту, чување, представљање и давање на коришћење библиотечко-информационе грађе и извора;
- успостављање и одржавање дигиталних репозиторијума Института који садрже дигитализоване дисертације, радове истраживача, дигитализоване публикације из фондова Библиотеке и други материјал од интереса за Институт;
- размену издања Института за издања сродних научних установа у земљи и иностранству;
- активно праћење развоја у области библиотечко-информационе делатности, научне комуникације, отвореног приступа и отворене науке, као и примену важећих стандарда у овим областима;
- едукативну и стручну помоћ корисницима, а нарочито припрему, организацију и реализацију програма обуке истраживача запослених у Институту у области система комуникације у науци, коришћења извора научних информација, отвореног приступа, отворене науке, ауторских права и вредновања научног рада;
- подршку спровођењу националних и институционалних политика отворене науке у Институту;
- реализацију научноистраживачких пројеката у библиотечко-информационој делатности.

Осим лица запослених у Институту, Библиотеку могу користити и друга правна и физичка лица под условима утврђеним општим актом Института.

Члан 17.

Унутрашња организација, врста послова, радна места на која се распоређују запослени у Институту, одређена стручна спрема односно образовање и други посебни услови за рад, опис послова који се обављају на радним местима, број извршилаца као и начин и поступак заснивања радног односа, уређују се Правилником о организацији и систематизацији послова у Институту, који доноси директор Института.

Уколико у стручним службама послови и задаци нису обухваћени систематизацијом послова, директор може за обављање тих послова и задатака, сагласно позитивно-правним прописима, уговором ангажовати одговарајуће извршиоце.

IV. ОРГАНИ ИНСТИТУТА

Члан 18.

Органи управљања Института су Управни одбор и директор.

Стручни орган Института је Научно веће.

Консултативно тело директора је Колегијум.

Управни одбор Института

Члан 19.

Управни одбор Института има пет чланова.

Два члана Управног одбора именује Извршни одбор САНУ из реда чланова САНУ, једног члана именује министарство надлежно за научноистраживачку делатност, а два члана именује Извршни одбор САНУ из реда запослених у научном звању у Институту, на предлог већине запослених у Институту.

Управни одбор има председника, који је из реда чланова Управног одбора. Председника именује Извршни одбор САНУ на предлог чланова Управног одбора који се доноси већином гласова чланова Управног одбора.

Управни одбор има заменика председника, који је из реда чланова које предлаже Научно веће Института. Заменика председника бирају чланови Управног одбора већином гласова чланова Управног одбора.

Мандат председника, заменика председника и чланова Управног одбора траје четири године.

Члан 20.

Управни одбор ради и одлучује на седницама, а одлуке доноси већином гласова укупног броја својих чланова.

Радом Управног одбора руководи председник.

Начин рада Управног одбора ближе се регулише Пословником о раду Управног одбора.

Члан 21.

Управни одбор:

1. доноси Статут Института, уз претходно прибављену сагласност Извршног одбора САНУ;
2. одлучује о пословању Института;
3. усваја извештај о раду Института у протеклој години, годишњи финансијски извештај и извештај о попису;
4. усваја програм и план рада Института, , финансијски план и план набавки, на предлог директора Института;
5. Извршном одбору САНУ предлаже директора Института, по прибављеном мишљењу Научног већа Института;
6. одлучује о коришћењу средстава у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, законом којим се уређује научноистраживачка делатност,

потписаним уговором са министарством надлежним за научноистраживачку делатност којим се регулишу реализација и финансирање научноистраживачког рада Института и другим позитивно-правним прописима;

7. расписује јавни конкурс за именовање директора;
8. именује и разрешава заменика директора на предлог директора;
9. доноси Правилник о раду на предлог директора Института,;
10. доноси одлуке о статусним променама на образложени предлог директора, а уз прибављену сагласност САНУ;
11. доноси Пословник о свом раду;
12. обавља и друге послове, у складу са законом, овим статутом и другим општим актима Института.

Директор Института

Члан 22.

Директор представља, заступа и руководи радом Института, у складу са законом и статутом.

Директор се именује на основу јавног конкурса, на четири године, из реда чланова Академије из области природно-математичких или техничких наука, из реда истраживача у научном звању запослених у институту или из реда угледних професора универзитета.

Јавни конкурс из става 2. овог члана расписује Управни одбор Института. Конкурс за избор директора објављује се у једном од дневних листова,у Службеном гласнику РС или у публикацији Националне службе за запошљавање.

Директора именује Извршни одбор Академије на образложен предлог Управног одбора Института, а по прибављеном мишљењу надлежног одељења Академије и Научног већа Института.

Директор мора бити у радном односу у Институту.

Директор не може бити члан Управног одбора Института, али може присуствовати његовим седницама.

Директор Института може обављати дужност до навршене 67. године живота, о чему одлучује Извршни одбор Академије на предлог надлежног одељења Академије.

Ако је директор члан Академије може бити биран и обављати дужност и преко навршене 67. године живота.

Уговор о раду, правима и обавезама са директором закључује у име послодавца Управни одбор Института.

Члан 23.

Директор Института обавља следеће послове:

1. представља и заступа Институт;
2. организује и руководи радом Института;
3. стара се о законитости и одговоран је за законит рад Института;
4. предлаже Управном одбору програм и план рада Института;
5. извршава одлуке и закључке Управног одбора Института;
6. подноси надлежном министарству извештај о наменском трошењу финансијских средстава у складу са уговором о институционалном финансирању;
7. предлаже мере за остваривање пословне сарадње са другим научноистраживачким организацијама и привредним друштвима;

8. координира рад организационих јединица Института;
9. прати и контролише наменско трошење средстава Института;
10. предлаже Управном одбору доношењеПравилника о раду;
11. доноси општа окта чије доношење није у искључивој надлежности Управног одбора,у складу са законом и овим статутом;
12. закључује уговоре о раду са запосленима и доноси коначна решења о правима, обавезама и одговорностима запослених;
13. закључује уговоре у име и за рачун Института;
14. обавља и друге послове у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима Института.

Члан 24.

Директор Института може имати заменика, који је из реда запослених у научном звању у Институту. У одсуству директора, замењује га заменик.

Заменика директора именује и разрешава Управни одбор на предлог директора. Мандат заменика директора траје четири године, са могућношћу поновног избора.

У складу с актом о организацији и систематизацији радних места у Институту, директор може посебним пуномоћјем пренети део својих овлашћења на другог запосленог у Институту:

1. да одлучује о одређеним питањима из делокруга рада директора;
2. да потписује одређена акта из делокруга рада директора;
3. да замењује директора у његовом одсуству;
4. да обавља и друге послове у складу са законом, овим статутом и другим актима Института.

Члан 25.

За обављање послова који нису обухваћени планом рада Института који се односи на истраживачке активности, директор може закључити уговор са одговарајућим извршиоцима.

Члан 26.

Директор може бити разрешен дужности и пре истека рока на који је изабран:

- ако поднесе Захтев за разрешење;
- ако се при раду не придржава законских прописа, општих и појединачних аката Института;
- ако својим радом наноси штету Институту или друштвеној заједници;
- ако је правоснажном одлуком осуђен за кривично дело.

Члан 27.

Поступак утврђивања одговорности директора покреће и спроводи Управни одбор Института.

Одлуку о разрешењу директора доноси Извршни одбор САНУ на образложен предлог Управног одбора Института, а по прибављеном мишљењу надлежног одељења САНУ и Научног већа Института.

Члан 28.

У случају да је директор разрешен пре истека мандата, а по окончању јавног конкурса није изабран нови директор, Извршни одбор САНУ, на предлог Управног одбора Института, именује вршиоца дужности директора, на период до шест месеци.

Вршилац дужности директора мора бити у радном односу у Институту са пуним радним временом. Ако лице именовано за вршиоца дужности директора није запослено у Институту, то лице заснива радни однос у институту са пуним радним временом, на одређено време, у складу са законом.

Процедура из става 1. примењује се и у случају да директор није више у могућности да обавља своју дужност услед више силе.

Научно веће Института

Члан 29.

Научно веће је стручни орган Института.

Научно веће чине сви истраживачи у научним звањима запослени у Институту, као и три члана која именује надлежно одељење САНУ из сопственог састава или из састава других одељења САНУ.

Директор Института је по свом положају члан Научног већа, али не може бити председник Научног већа.

Члан 30.

Научно веће:

1. предлаже програм научноистраживачког рада у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност;
2. предлаже научне пројекте и оцењује резултате остварених пројеката;
3. анализира и усваја извештај о остваривању пројеката;
4. анализира и оцењује научни рад истраживача;
5. утврђује предлог за стицање/реизбор научног звања;
6. одлучује о стицању истраживачког и стручног звања;
7. даје мишљење Управном одбору о кандидатима за директора Института, као и мишљење о разрешењу директора Института;
8. предлаже Управном одбору набавку научноистраживачке опреме;
9. предлаже научно-стручну сарадњу са научним и привредним организацијама у земљи и иностранству;
10. предлаже именовање представника Института у органе и организације у области научне делатности;
11. утврђује оправданост одсуства истраживача ради њиховог стручног и научног усавршавања које је дуже од три месеца;
12. доноси Пословник о свом раду;
13. обавља и друге послове, у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима Института.

Члан 31.

Научно веће има председника, потпредседника и секретара.

Председника Научног већа Института именује Управни одбор Института на предлог Научног већа, који Научно веће доноси тајним гласањем. Председник је из реда чланова Научног већа и то, по правилу, из реда чланова САНУ.

Потпредседника и секретара Веће бира тајним или јавним гласањем из реда чланова Већа.

Мандат председника, потпредседника и секретара Научног већа Института траје четири године.

Члан 32.

Председник Научног већа:

- организује и сазива седнице Научног већа;
- руководи седницама Научног већа;
- потписује акта које доноси Научно веће;
- присуствује седницама Управног одбора и других тела Института;
- представља Научно веће у органима и телима који се образују ван Института из области научног и образовног рада, осим уколико су Научно веће или директор Института делегирали другог члана као представника у органу, односно телу;
- стара се о обезбеђивању јавности рада Научног већа;
- обавља и друге послове, у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима Института.

Председник Научног већа дужан је да сазове седницу и на захтев Управног одбора, као и на захтев надлежног органа САНУ.

Члан 33.

Потпредседник Научног већа помаже председнику у обављању послова из његовог делокруга и замењује га у случају његове спречености или одсутности.

Члан 34.

Секретар Научног већа:

- организује припрему и обраду материјала који су предмет рада Научног већа;
- стара се о благовременом достављању позива за седницу Научног већа са предлогом дневног реда и потребним материјалом по тачкама предложеног дневног реда;
- води записник са седница Научног већа.

Члан 35.

Научно веће може заседати ако седници присуствује више од половине укупног броја чланова.

За пуноважан рад седнице Научног већа на којој се бирају потпредседник и секретар Научног већа, код утврђивања предлога за председника Научног већа, као и код утврђивања мишљења за избор директора Института, потребно је присуство најмање две трећине укупног броја чланова Научног већа.

Одлуке се доносе већином гласова присутних чланова, осим у поступку за избор односно реизбор научних звања, када Научно веће одлучује већином гласова од укупног броја чланова Научног већа који имају право гласа према закону којим се уређује научноистраживачка делатност.

Колегијум

Члан 36.

У Институту се образује Колегијум чији су чланови руководиоци група, центара и одељења Института.

Колегијум помаже директору у припреми и реализацији појединих одука и решења из оквира овлашћења директора.

Састанке Колегијума сазива и њима председава директор, а у случају његове одсутности лице које он за то овласти.

Састанцима Колегијума присуствује и заменик директора, а могу присуствовати и друга лица која директор позове.

V. ИСТРАЖИВАЧИ

Члан 37.

Послове научноистраживачке делатности у Институту обављају истраживачи, који испуњавају услове прописане законом и општим актом Института, којим се уређује организација и систематизација радних места.

Истраживач је лице са најмање високом стручном спремом, односно са најмање завршеним основним академским студијама, које ради на научноистраживачким и развојним пословима и које је изабрано у звање, у складу са законом.

Члан 38.

Институт има најмање дванаест истраживача који су у радном односу са пуним радним временом, од којих је најмање седам истраживача у научним или наставним звањима.

Чланови САНУ и после навршене 67. године живота могу бити у радном односу у Институту.

Члан 39.

У зависности од остварених резултата у научноистраживачком раду истраживачи Института могу стећи следећа звања:

- истраживачко звање:
  - истраживач-приправник;
  - истраживач-сарадник;
- научно звање:
  - научни сарадник;
  - виши научни сарадник;
  - научни саветник.

Истраживачи Института стичу истраживачко и научно звање из става 1. овог члана на начин и под условима прописаним законом и подзаконским актима који регулишу ову област.

Члан 40.

Предлог за стицање звања научни сарадник и виши научни сарадник, утврђују чланови Научног већа који су у истом или вишем звању, а предлог за стицање звања научни саветник, чланови Научног већа који су у том звању.

Научно веће доноси одлуку о стицању истраживачког звања, односно утврђује предлог за стицање научног звања већином гласова укупног броја чланова Научног већа који имају право одлучивања.

Члан 41.

Научно, односно истраживачко звање може се одузети:

1) ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом и актом о истраживачким и научним звањима који је био на снази у моменту избора у звање;

2) ако се утврди да научни радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају плагијат или садрже другу врсту етичких огрешења (радови су погрешни, а нису дате накнадне исправке и др.).

Научно веће може покренути поступак одузимања истраживачког, односно научног звања као и истраживач који има докторат наука или има истраживачко, односно научно звање.

Поступак из става 2. овог члана покреће се подношењем образложеног захтева Одбору за етику у науци образованом од стране Министарства, са приложеним доказима и документацијом којима се поткрепљују чињенице за одузимање звања.

Поступак одузимања научног звања виши научни сарадник и научни саветник спроводи Комисија за стицање научних звања Министарства, а поступак одузимања звања научни сарадник и истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор.

Члан 42.

Звања истраживача са високом стручном спремом који нису изабрани у истраживачко односно научно звање, а раде на истраживачко развојним пословима, имају објављене научне и стручне радове или остварене резултате у истраживачко–развојном раду или патентом заштићене проналаске, јесу стручна звања:

- стручни сарадник;
- виши стручни сарадник;
- стручни саветник.

Начин стицања звања из става 1. овог члана утврђује се општим актом Института који доноси Научно веће Института .

Члан 43.

Истраживачу у научном звању после проведених пет година рада у институту може се одобрити плаћено одсуство у трајању до једне године ради стручног и научног усавршавања у иностранству или писања монографије, у складу са законом и финансијским могућностима Института.

Одлуку о трајању плаћеног одсуства из става 1. овог члана доноси директор Института, на основу мишљења руководиоца групе и одлуке Научног већа о научној оправданости траженог одсуства.

Члан 44.

У време породиљског одсуства, боловања дужег од три месеца, обављања јавне функције, стручног усавршавања, као и у другим случајевима када истраживач из оправданих разлога није у могућности да се бави научноистраживачким радом, на захтев истраживача, рокови за избор у више звање мирују и неће се урачунавати у рок за избор, односно реизбор.

VI. ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Члан 45.

У Институту се обављају послови научноистраживачке делатности према програму институционалног финансирања института, програму пројектног финансирања у складу са законом којим се уређује рад Фонда за науку Републике Србије као и у складу са другим програмима од општег интереса за Републику Србију.

Научноистраживачки рад у Институту обављају истраживачи, у складу са Законом.

За организацију научноистраживачког рада одговорни су директор Института, заменик директора, руководиоци организационих јединица у којима се организује

научноистраживачки рад као и руководиоци пројеката у случају пројектног финансирања, у складу са законом којим се уређује рад Фонда за науку Републике Србије.

Члан 46.

Резултати научноистраживачког рада Института, уколико не представљају научно-пословну тајну, доступни су јавности и објављују се у научним и стручним публикацијама.

VII. СВОЈИНСКА ПРАВА НА РЕЗУЛТАТИМА ИСТРАЖИВАЊА

Члан 47.

Резултати истраживања истраживача запослених у Институту који су финансирани средствима из буџета Републике Србије, припадају Институту (у даљем тексту: реализатор истраживања).

Резултати истраживања из става 1. овог члана обухватају сва материјална и нематеријална добра која су проистекла из програма који су финансирани средствима из буџета Републике Србије.

Када је резултат истраживања финансиран средствима из буџета Републике Србије, настао у виду проналаска (патент и мали патент), право на заштиту проналаска, односно право на стицање патента и малог патента има реализатор истраживања, а истраживач као проналазач има право да у том својству буде наведен у пријави за признавање патента, списима, регистрима, исправама и публикацијама о проналаску.

VIII. ПЛАНИРАЊЕ РАДА И РАЗВОЈА

Члан 48.

Институт доноси средњорочни план рада којим се одређује његова делатност. Овим планом одређују се основе политике научноистраживачког рада Института, а у складу са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије и потписаним уговором са министарством надлежним за научноистраживачку делатност којим се регулишу реализација и финансирање научноистраживачког рада Института.

Члан 49.

Институт доноси годишње планове рада који се израђују на основу средњорочног плана. У складу са годишњим планом, Институт доноси и финансијски план за наредну годину, по усвајању буџета Републике Србије, односно након добијања обавештења о одобреним средствима од надлежног министарстваПлан рада и финансијски план се доносе за наредну календарску годину.

Годишњи план рада Института утврђује послове и задатке сарадника Института и запослених у Институту, а према утврђеној систематизацији послова и радних задатака.

Годишњи план рада садржи:

- истраживачке послове и задатке Института;
- публиковање радова сарадника Института;
- план стручног усавршавања;
- програм сарадње са научним установама у земљи и иностранству;
- процену финансијских средства потребних за остваривање планираних послова и задатака, која се заснива се на очекиваним изворима финансирања и представља плански оквир за реализацију активности, а која се у случају одступања између планираних и одобрених средстава усклађује са финансијским планом.

Институт може да преузме и ванредне послове који нису унети у његов годишњи план. Ванредни послови усклађују се са пословима из усвојеног годишњег плана, уз обавезно утврђивање посебних средстава за извршење ванредних послова.

Члан 50.

Планове рада (средњорочне и годишње) доноси Управни одбор на предлог директора, а уз прибављено мишљење Научног већа.

Измена и допуна планова рада врши се по истом поступку који је предвиђен за његово доношење.

План рада Института за наредну годину доставља се министарству надлежном за научноистраживачки рад.

Члан 51.

Радне задатке запослених и спољних сарадника одређује директор у складу са плановима рада Института.

Носилац радног задатка одговоран је директору за благовремено и квалитетно извршење радног задатка.

Радним задатком прецизно се одређује научноистраживачки посао:

- назив теме;
- обим и начин рада;
- имена ангажованих истраживача;
- рокови завршетка.

Научноистраживачки рад у Институту обавља се тимски и индивидуално.

IX. ИЗДАВАЊЕ НАУЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА ИНСТИТУТА

Члан 52.

Издавачка делатност у Институту има за циљ да научну јавност упозна са резултатима рада сарадника Института.

Поред сарадника Института, у редакционе одборе могу се именовати и стручњаци из других установа.

Издавање основних научних публикација одобрава надлежно одељење САНУ на основу две рецензије, од којих једну пише члан одељења, изузев радова чији су аутори чланови САНУ, који прилажу ауторефератат.

X. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСТИТУТА

Члан 53.

Сваки истраживач запослен у Институту подноси руководиоцу своје групе извештај о остваривању планова рада. На основу извештаја истраживача, руководиоци група подносе извештај директору, који саставља извештај о раду Института и доставља га Управном одбору на усвајање.

Годишњи извештај о раду Института доставља се министарству надлежном за научноистраживачки рад и надлежном одељењу САНУ. Одељење тај извештај, заједно са својим мишљењем, доставља Председништву САНУ, а извештај о научним пројектима и министарству надлежном за научноистраживачку делатност.

Остали извештаји достављају се одговарајућим министарствима у складу са законом.

XI. ФИНАНСИРАЊЕ ИНСТИТУТА

Члан 54.

Финансирање научноистраживачког рада Института врши се у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност, Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије, Законом о Српској академији наука и уметности, прописима којима се регулише научноистраживачка делатност, потписаним уговором са министарством надлежним за научноистраживачку делатност којим се регулишу реализација и финансирање научноистраживачког рада Института и другим позитивно-правним прописима којима се регулише делатност Института.

Финансирање из става 1. овог члана врши се путем институционалног и пројектног финансирања.

Пројектно финансирање реализоваће се у складу са законом којим се уређује рад Фонда за науку Републике Србије.

Институционално финансирање Института обухвата:

- средства за плате и друга примања истраживача у научним звањима;
- средства за плате за запослене на радним местима стручног и административно-техничког особља запосленог у стручним службама;
- средства за режијске трошкове;
- средства за материјалне трошкове истраживања;
- средства за набавку, одржавање, амортизацију и осигурање опреме;
- средства за друге трошкове научноистраживачког рада.

Број запослених на радним местима стручног и административно-техничког особља запосленог у стручним службама чије се плате финансирају из буџета Републике Србије не може бити већи од једне трећине броја истраживача запослених у Институту са пуним радним временом.

На почетку сваке календарске године министарство надлежно за научноистраживачку делатност и Институт закључују уговор о финансирању намена из става 4. овог члана, којим се утврђује висина средстава из тог става.

Допунска средства Института представљају сопствени приходи и други извори, под условом да не угрожавају аутономију и достојанство научноистраживачког рада.

Институт сноси потпуну одговорност за своје материјално и финансијско пословање.

Члан 55.

Финансијска средства Института распоређују се финансијским планом Института за текућу годину.

Наредбодавац за извршење финансијског плана је директор.

XII. ЈАВНОСТ РАДА И ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 56.

У интересу безбедности и успешног пословања Института, поједини списи и подаци у Институту представљају пословну тајну и могу се саопштавати трећим лицима само на начин прописан законом, овим статутом и другим општим актима Института.

Списе и податке који се сматрају пословном тајном, трећим лицима може саопштавати само директор Института или лице које он овласти.

Члан 57.

Списи и подаци који се сматрају пословном тајном су:

- подаци од посебног друштвеног и економског значаја за Институт и ширу друштвену заједницу;
- подаци и списи које Институту саопшти надлежни орган као пословну или другу тајну;
- планови развоја Института;
- планови физичко-техничког обезбеђења и имовине Института;
- други списи и подаци које Управни одбор на предлог директора Института прогласи пословном тајном.

Члан 58.

Приликом саопштавања података који се сматрају пословном тајном на седницама Управног одбора и Научног већа Института, а потребни су за рад Управног одбора, односно Научног већа, лице које саопштава те податке дужно је да упозори присутне да се ради о подацима који се сматрају пословном тајном, а присутни су дужни да такве податке чувају као пословну тајну.

Члан 59.

Списе и податке који се сматрају пословном тајном, радници Института могу користити само у просторијама Института, и то само ако су им ти списи и подаци потребни за обављање послова свог радног места.

Списи и подаци који се сматрају пословном тајном, чувају се на за то одређеном месту, одвојени од других списа.

XIII. ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА И ЗАШТИТА ПОДАТАКА

Члан 60.

Институт је дужан да у свом пословању води прописане евиденције у складу са законом.

Институт води матичну књигу запослених са евиденцијама прописаним у области рада као и друге прописане евиденције у складу са законом.

Евиденције из става 2. овог члана користе се на начин којим се обезбеђује заштита идентитета запослених и других лица у складу са законом.

Члан 61.

Све видове прикупљања, чувања, обраде и коришћења података, Институт је дужан да спроводи у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и највишим стандардима о заштити података.

Институт обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 62.

Сва општа акта којима се уређују организација и рад Института усагласиће се са одредбама овог Статута у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Статута.

Члан 63.

Предлог за измене и допуне овог Статута могу поднети:

- Управни одбор Института;
- директор Института;
- Научно веће Института и
- надлежни органи САНУ.

Измене и допуне овог Статута, као и његово тумачење, врше се према поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 64.

Овај Статут ступа на снагу, осмог дана од дана истицања на огласној табли у седишту Института.

Ступањем на снагу овог Статута престаје да важи Статут Института техничких наука САНУ број 325/1 од 06.07.2022. године.

У Београду, 19.10.2026. године

Председник Управног одбора
Института техничких наука САНУ

Академик Славко Ментус

Статут Института техничких наука САНУ, број 751/1 од 19.10.2026. године, истакнут је на огласној табли у седишту Института, Кнеза Михаила 35/IV, Београд, дана 20.10.2026. године.

Статут ступа на снагу 28.10.2026. године

У Београду, 19.10.2026. године

Председник Управног одбора
Института техничких наука САНУ

Академик Славко Ментус